

Waterschap Veluwe

Steenbokstraat 10

Postbus 4142

7320 AC Apeldoorn

[T] (055) 527 29 11

[F] (055) 527 27 04

[E] waterschap@veluwe.nl

[I] www.veluwe.nl

Huidige samenwerking in de Veluwse afvalwaterketen

Datum 14 januari 2011

Opgemaakt door afdeling Planvorming

Waterschap Veluwe

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Huidige situatie; wat is er al bereikt?.....	4
2.1. Projectmatige samenwerking	4
2.1.1. Advisering bij opstelling gemeentelijke rioleringsplannen	4
2.1.2. Uitbreidingsplannen en herontwikkelingen.....	4
2.1.3. Waterplannen	4
2.1.4. OAS-studies	4
2.1.5. Waterkwaliteitsspooronderzoeken.....	4
2.2. Structurele samenwerking	4
2.2.1. Toekomst Waterketen Gelderland	5
2.2.2. Ambtelijk Overleg Water en Riolerings Noord Veluwe.....	5
2.2.3. Samenwerkingsverband Water Oost Veluwe	6

Waterschap Veluwe

1. Inleiding

Samenwerking in de afvalwaterketen is een belangrijk en actueel thema bij het waterschap en bij gemeenten. In het bestuursakkoord waterketen uit 2007 is door de waterpartners (gemeenten, waterschappen, drinkwaterbedrijven, provincies en rijksoverheid) afgesproken dat middels samenwerking zal worden getracht de doelmatigheid en transparantie in de waterketen te vergroten. Inmiddels zijn in den lande tal van initiatieven ontwikkeld om de samenwerking in de waterketen te bevorderen. Landelijk wordt erkend dat in de afvalwaterketen in eerste instantie de meeste winst valt te behalen door samenwerking. Op basis van de resultaten van het feitenonderzoek uit 2009 is in 2010 door UvW en VNG een gezamenlijk plan van aanpak ontwikkeld voor samenwerking in de afvalwaterketen. Doel hierbij is om de efficiëntie (de dingen goed doen) en effectiviteit (de goede dingen doen) te vergroten alsmede de bestuurlijke drukte terug te dringen. Hierbij zou in 2020 landelijk een kostenreductie kunnen worden gerealiseerd van 380 miljoen euro per jaar.

In dit rapport wordt een beeld geschetst van op welke wijze in de huidige situatie in het beheersgebied van Waterschap Veluwe wordt samengewerkt in de afvalwaterketen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen projectmatige samenwerking en structurele samenwerking.

Waterschap Veluwe

2. Huidige situatie; wat is er al bereikt?

2.1. *Projectmatige samenwerking*

2.1.1. Advisering bij opstelling gemeentelijke rioleringsplannen

In de Wet milieubeheer is vastgelegd dat het waterschap en de provincie betrokken moet worden bij de opstelling van een Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP). In het verleden is in Gelderland afgesproken tussen provincie en waterschappen dat de waterschappen de inhoudelijke toetsing van het GRP voor hun rekening nemen terwijl de provincie kijkt de financiële kant van het GRP. Ook bij de totstandkoming van een basisrioleringsplan (BRP) zijnde de technische onderlegger van het GRP is het waterschap nauw betrokken.

2.1.2. Uitbreidingsplannen en herontwikkelingen

In de huidige praktijk werken gemeente(n) en waterschap nauw samen bij de totstandkoming van rioleringsplannen, zowel bij uitbreidingsplannen als bij herontwikkelingen en reconstructieprojecten. Het waterschap zorgt hierbij voor kaders omtrent waterberging, omgang met hemelwater etc.

2.1.3. Waterplannen

In de afgelopen jaren is door het waterschap samen met gemeenten gewerkt aan de opstelling van gemeentelijke waterplannen. Bij de opstelling van een waterplan wordt door gemeente en waterschap gezamenlijk een visie opgesteld over het watersysteem, gecombineerd met een maatregelenpakket. Dit proces zorgt ervoor dat het onderwerp 'water' meer op de gemeentelijke agenda komt te staan en leidt in de praktijk tot betere samenwerking tussen beide partijen.

2.1.4. OAS-studies

Vanaf eind jaren '90 worden door Waterschap Veluwe in samenwerking met gemeenten optimalisatiestudies afvalwatersysteem (OAS) uitgevoerd. Doel van deze studies is het onderzoeken op welke wijze enerzijds aan emissienormen (basisinspanning) en anderzijds aan afnameverplichtingen kan worden voldaan tegen maatschappelijk laagste lasten. Deze onderzoeken worden per zuiveringskring uitgevoerd gelet op de samenhang tussen rioolstelsels(s) en zuivering op dit schaalniveau. Het uitvoeren van een OAS leidt overwegend tot een groter wederzijds begrip van belangen en verantwoordelijkheden binnen de afvalwaterketen.

2.1.5. Waterkwaliteitsspooronderzoeken

Als onderdeel van het twee-sporenbeleid zoals begin jaren '90 landelijk is afgesproken heeft Waterschap Veluwe in 2010 een aanpak voor de waterkwaliteitsspoortoetsing opgesteld. Nadat in 2010 een tweetal pilots zijn uitgevoerd zullen in 2011 en 2012 over het gehele beheersgebied waterkwaliteitsspoorstudies worden uitgevoerd. Hierbij gaan waterschap en gemeente als gelijkwaardige partners gezamenlijk kijken naar mogelijke knelpunten en oplossingen m.b.t. de waterkwaliteit in stedelijk gebied. Deze studies moeten leiden tot een door beide partijen gedragen maatregelenpakket.

2.2. *Structurele samenwerking*

Waterschap Veluwe

2.2.1. Toekomst Waterketen Gelderland

In 2002 is door provincie, Vitens, waterschappen gemeenten gestart met het project Toekomst Waterketen Gelderland (TWG). Doel van het project is om via samenwerking in de waterketen kosten te besparen, het leefmilieu te verbeteren en de dienstverlening aan burgers te vergroten. De feitelijke samenwerking vindt plaats op het niveau van de WGR-regio's (Wet Gemeenschappelijke Regio). Vanuit het TWG-project vindt zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau afstemming plaats over de voortgang van samenwerking binnen de zes WGR-regio's. Het beheersgebied van Waterschap Veluwe omvat de WGR-regio Noord-Veluwe en het westelijk deel van de WGR-regio Stedendriehoek. Vanuit praktische overwegingen is de WGR-regio Stedendriehoek opgesplitst in een deel ten westen van de IJssel (het Veluwe deel) en een deel ten oosten van de IJssel, wat in het beheersgebied van Waterschap Rijn en IJssel ligt.

2.2.2. Ambtelijk Overleg Water en Riolering Noord Veluwe

Sinds 2006 werken de acht Noord-Veluwse gemeenten en het waterschap samen in het orgaan Ambtelijk Overleg Water en Riolering (AOWR). Doel van dit orgaan is het bevorderen van de samenwerking tussen gemeenten (onderling) en waterschap. Tijdens de AOWR-bijeenkomsten (ca 6 x per jaar) wordt kennis uitgewisseld en worden concrete projecten voorbereid. Bestuurlijke terugkoppeling vindt plaats in het Portefeuillehoudersoverleg Openbare Werken (PO) Noord Veluwe.

Inmiddels is in samenwerking met Vitens een gezamenlijk grondwatermeetnet geïmplementeerd. Ook wordt momenteel gewerkt aan een gezamenlijk monitoringssysteem voor overstorten. Uiteindelijk doel hierbij is om te komen tot een centraal informatie systeem (CIS) waarin alle informatie uit overstorten, rioolgemalen, neerslagmeters etc wordt verzameld en bewerkt tot nuttige beheersinformatie. Op deze wijze wordt het inzicht in het daadwerkelijk functioneren van de rioolstelsels vergroot waardoor investeringen en ook onderhoudsstrategieën beter kunnen worden onderbouwd.

Naast bovengenoemde zaken heeft in de periode 2009, 2010 een onderzoek plaatsgevonden door ingenieursbureau DHV naar mogelijkheden om verregaand structureel samen te werken in de afvalwaterketen.

Dit onderzoek is inmiddels afgerond en heeft geleid tot een driestappenplan:

1. Integrale planvorming op zuiveringskringniveau
2. Gezamenlijk operationeel beheer en ingenieursbureau op zuiveringskringniveau
3. Opschalen naar een afvalwaterketenorganisatie op regionaal niveau.

Binnen de regio Noord-Veluwe worden drie zuiveringskringen onderscheiden. Inmiddels is in één zuiveringskring (Elburg, Nunspeet) gestart met stap 1 van het voorstel van DHV.

Waterschap Veluwe

2.2.3. Samenwerkingsverband Water Oost Veluwe

De gemeenten in het Veluwse deel van de WGR-regio Stedendriehoek werken sinds 2009 samen in het Samenwerkingsverband Water Oost-Veluwe (SWOV). Dit is een ambtelijk overlegorgaan waarbinnen uitwisseling van kennis plaatsvindt en daarnaast gezamenlijk projecten worden opgepakt. Als eerste project is in 2010 gestart met een gezamenlijk grondwatermeetnet, naar analogie van het project in de regio Noord-Veluwe.